

Leonid Teder Postimehe maleprobleemide koostamise võistlusel III

Tänase looga lõpetame Leonid Tederi elu- ja malelugu käsitlevate kirjutiste seeria. Jäänud on ülevaade Leonid Tederi edukast esinemisest ajalehe „Postimees“ maleprobleemide koostamise võistlusel 1942. aastal kahekäiguliste ülesannete osakonnas.

Kahekäiguliste ülesannete kohta kirjutati „Postimehes“ 20. märtsil 1943 järgmist: „Kõigist võistlusliigest oli elavaim osavõtt just kahekäiguste ülesannete liigis, kus esines 11 autorit kokku 29 kompositsiooniga, millised kõik on avaldatud „Postimehe“ veergudel. Suurima arvu kahekäiguste probleemidega esines võistlustel L. Teder Varalt, nimelt 9 ülesandega; temale järgneb A. Hildebrand Tallinnast 6 ülesandega. Kõigist 29 avaldatud ülesandest oli ebakorrektsed ainult üks, nimelt nr. 28 mitme lisalahendusega. Ülejäänud, 28 ülesandest otsustas toimetuse esile tõsta 10 paremat, määrates selles liigis 4 auhinda, Rmk. 25.-, 15.-, 10.- ja 5.- suuruses, peale selle veel 3 austust ja 3 kiitust. Auhinnastaja hr. Jõgi märgib ülesannete kohta järgmist: „Kahekäiguseid ülesandeid hindasin nende algupärasuse poolest, kuna enamus kahekäiguseid omab shabloonset sisu ja kombinatsioone, millel puudub omapärasus. Sellest lähtudes valisin parimatena välja järgmised ülesanded.““

Leonid Tederilt parim kahekäiguline ülesanne

Seejärel on ajalehes ära toodud Hans Jõgi poolt auhindade, austuste ja kiitustega pärjatud kahekäigulised maleprobleemid. Esimese auhinna pälvis kahekäiguliste ülesannete seas Leonid Tederi looming, nimetatud ülesannet oleme juba „Eesti Päevalehe“ veergudel tutvustanud – vt. malenurk 27. mail 2009. a.

Kaks teist auhinda sel konkursil anti rahvusvaheliselt tuntud maleprobleemide koostaja Aleksander Hildebrandi (24.12.1921 Tallinn - 03.08.2005 Uppsala) töödele, kolmanda auhinna sai maailmakuulsa maletaja, rohkete maleraamatute autori Paul Kerese (07.01.1916 Narva - 05.06.1975 Helsingi) ülesanne ja neljanda auhinna vääriliseks hinnati veel üht Aleksander Hildebrandi tööd.

Austused jagunesid samade meeste vahel: esimene austus Leonid Tederile, teine austus Paul Keresele ja kolmas austus Aleksander Hildebrandile. Kiitused määrati Aleksander Hildebrandi, Alfred Ritsingu ja Leonid Tederi ülesannetele.

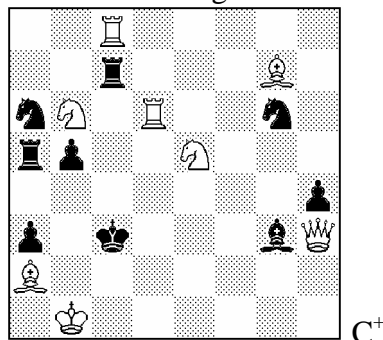
Järgnevalt vaatlemegi Leonid Tederi esimese austuse ja kiitusega tunnustatud maleprobleemi. Lisaks toome veel mõned tema koostatud kahekäigulised ülesanded sellelt konkursilt, mis jäid aga tunnustuseta.

Leonid Teder

Postimees 02/11/1942

Postimehe I maleprobleemide koostamise võistlus 1942. aastal

I austus kahekäiguliste ülesannete seas

(Kb1 Lh3 Vc8 Vd6 Oa2 Og7 Rb6 Re5 / Kc3 Va5 Vc7 Og3 Ra6 Rg6 ea3 eb5 eh4)

Matt kahe käiguga!

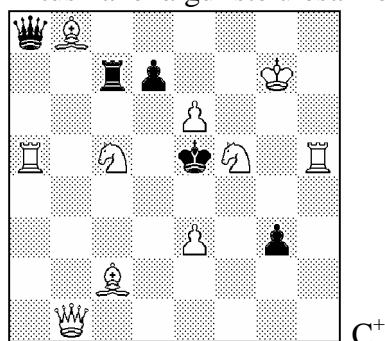
Lahendus: 1.Vd1! (ähvardab 2.Rd5#) 1...Kb4 2.Rd3#; 1...b4 2.Vd3#; 1...Rb4 2.Rxg6#; 1...Re7 2.Rc6#; 1...Rf4 2.Rd3#.

Auhinnastaja Hans Jõgi hinnang ülesande sisu kohta: „Ülesande idee peitub variantides 1...Re7 ja 1...Rf4; ta on raske, kuid mitte enam uus. Vooruseks on raskestileitav avakäik ja hea konstruktsioon.“

Leonid Teder

Postimees 09/12/1942

Postimehe I maleprobleemide koostamise võistlus 1942. aastal
kiitus kahekäiguliste ülesannete seas

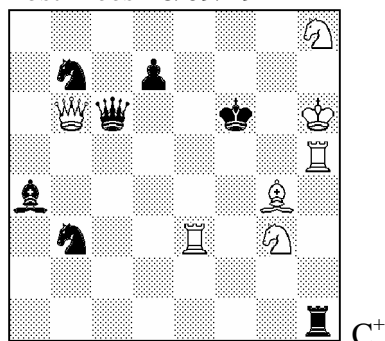
(Kg7 Lb1 Va5 Vh5 Ob8 Oc2 Rc5 Rf5 ee3 ee6 / Ke5 La8 Vc7 eg3 ed7)

Matt kahe käiguga!

Lahendus: 1.Lb4! (ähvardab 2.Ld4#) 1...Kd5 2.Le4#; 1...Ld5 2.Lf4#; 1...Le4 2.Lxe4#; 1...dxe6+ 2.Rd7#; 1...d6+ 2.Re7#; 1...d5+ 2.Oxc7#.

Leonid Teder

Postimees 28/09/1942

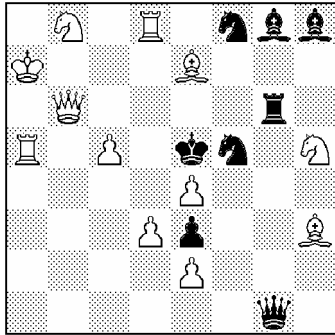
(Kh6 Lb6 Ve3 Vh5 Og4 Rg3 Rh8 / Kf6 Lc6 Vh1 Oa4 Rb3 Rb7 ed7)

Matt kahe käiguga!

Lahendus: 1.Ve8! (ähvardab 2.Re4#) 1...R3c5 2.Lb2#; 1...Rd2 2.Ld4#; 1...R7c5 2.Ld8#; 1...Rd6 2.Ld8#; 1...d6 2.Ve6#; 1...d5 2.Lf2#; 1...Ve1 2.Vf5#; 1...Vxh5+ 2.Rxh5#.

Leonid Teder

Postimees 10/11/1942

C⁺

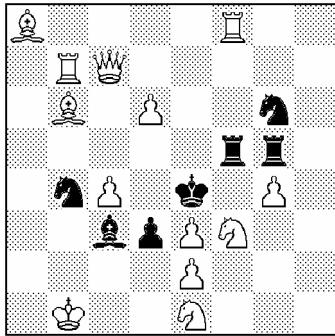
(Ka7 Lb6 Va5 Vd8 Oe7 Oh3 Rb8 Rh5 ec5 ed3 ee2 ee4 / Ke5 Lg1 Vg6 Og8 Oh8 Rf5 Rf8 ee3)

Matt kahe käiguga!

Lahendus: 1.Ve8! (ähvardab 2.Of6#) 1...Re6 2.Rc6#; 1...Oe6 2.Rc6#; 1...Ve6 2.c6#; 1...Vg7 2.Lf6#; 1...Kd4 2.Lb2#; 1...Rxe7 2.Lb2#.

Leonid Teder

Postimees 18/11/1942

C⁺

(Kb1 Lc7 Vb7 Vf8 Oa8 Ob6 Re1 Rf3 ec4 ed6 ee2 ee3 eg4 / Ke4 Vf5 Vg5 Oc3 Rb4 Rg6 ed3)

Matt kahe käiguga!

Lahendus: 1.Lh7! (ähvardab 2.Ve7#) 1...Rc6/Rd5 2.exd3#; 1...Oe5 2.Rd2#; 1...Re5 2.Rxg5#; 1...Ve5/Vd5 2.Vf4#.

Margus Sööt,

meistrikandidaat males